

Linux Komutları - II

Komutlar (Devam)

- Komut satırında `>`, `>>` **simgeleri** özel anlam taşır.

ls -a > deneme (ls -a komutunun çıktısı deneme isimli dosyaya yönlendirilir. Eğer dosya yoksa yaratılır, varsa da üzerine yazılır.)

ls -a >> deneme (ls -a komutunun çıktısı deneme isimli dosyaya eklenir, üzerine yazılmaz. Eğer dosya yoksa yaratılır.)

sort komutu

- **sort** komutu ile bir dosyanın ya da farklı bir komuttan gelen bir girdinin içeriği sıralanabilir.
  - r → sıralama tersine çevrilir.
  - u → yinelenen satırları atarak biricikliği sağlar.

sort komutu

■ sort dosya_adi

```
[murat@fantom ~] $ more deneme
```

```
Murat
```

```
Zeynep
```

```
Burhan
```

```
[murat@fantom ~] $ sort deneme
```

```
Burhan
```

```
Murat
```

```
Zeynep
```

```
[murat@fantom ~] $ sort -r deneme
```

```
Zeynep
```

```
Murat
```

```
Burhan
```

wc komutu

- **wc komutu**

Bir dosyadaki veya komut çıktısındaki satır, karakter ve kelime sayılarını bulmak için kullanılır. Alabileceği bazı parametreler :

-l → satır sayısını bulur. (line)

-w → kelime sayısını bulur. (word)

-c → karakter sayısını bulur. (character)

| (Pipe) işareti

- Linux komut satırının en önemli özelliklerinden biri pipe'dır. Pipe (|) simgesi ile bir komutun çıktısını diğer bir komuta girdi olarak gönderebilirsiniz. Örneğin,

- **cat kod | wc -l**

Normalde **cat** komutu **kod** isimli dosyanın içeriğini ekrana bastırırdı. Ancak yukardaki gibi kullanıldığında **cat** komutu çıktısını, yani kod isimli dosyanın içeriğini **wc** komutuna girdi olarak gönderir.

| (Pipe) işareti

Örnekler ;

- **head -5 deneme | tail -3**
- **ls -al | more**
- **sort -r dosya | tail -5 | wc -c**

cal komutu (takvim)

- cal komutu

cal → Şu anki ay için bir takvim

cal ay yıl → Belirtilen yılın ilgili ayının takvimi

cal yıl → Belirtilen yılın bütün aylarını listeler

grep komutu

- Linux'un en popüler arama komutlarından biridir. Dosyaların içerisinde arama yapar.

grep murat **deneme**

Bu komut **deneme** isimli dosyanın içinde **murat** kelimesi geçen tüm satırları listeler.

grep murat **/etc/passwd**

/etc/passwd dosyasında **murat** kelimesi geçen satırları listeler.

grep komutu (devam)

```
grep boot /etc/default/*
```

Bu komut **/etc/default** klasöründeki tüm dosyaların içinde **boot** kelimesi geçen dosyaları ve satırlarını listeler.

```
grep -r apache /etc/php5
```

komutu **apache** karakter dizisini **/etc/php5** dizinindeki dosyalarda ve alt dizinlerde rekürsif olarak arar ve içerisinde **apache** geçen dosya isimlerini ve satırlarını listeler.

```
grep -n murat /home/murat/Belgeler/*
```

grep için bazı önemli parametreler

- **-v:** Komutun davranışını tersine çevirir. Yani, aranılan kelimeyi içermeyen satırlar listelenir.
- **-i:** Arama sırasında büyük/küçük harf eşleştirmesi yapmaz.
- **-r:** Verilen dizinin alt dizinlerinde de arama yapar.
- **-n:** Aranan kelimenin geçtiği satır numarasını da gösterir.
- **-c:** Belirtilen dizinde aradığınız kelimenin kaç defa geçtiğini gösterir.
- **-l:** Şablona uygun satırların bulunduğu dosya adlarını listeler. (Sadece dosya isimleri listelenir, satırlar listelenmez.)

find komutu

- Zaman zaman adının yalnızca bir kısmını bildiğiniz ama bulunduğu dizini bir türlü hatırlayamadığınız dosyalar ve dizinler olacaktır.
- Tek tek bütün dizinlere girip **ls** komutuyla bu dosya ya da dosyaları aramaktansa **find** komutunu kullanmak çok daha kullanışlı olacaktır.

```
find /home/murat -name bilgisayar
```

```
find /etc -name *.conf
```

```
find /etc -name *apache*
```

find komutu (arama kriterleri)

- **-user murat** (Sahibinin adı murat olan dosya/dizinler)
- **-group myo** (Sahibi myo grubuna dahil olan dosya/dizinler)
- **-perm 755** (Erişim izni 755 olan dosya/dizinler)
- **-type f** (Dosyalar)
- **-type d** (Dizinler)
- **-size +100k** (100 Kbyte'dan büyük olan dosyalar)

find komutu (arama kriterleri)

- **-ctime 3** (Tam 3 gün önce değişikliğe uğramış olan dosya/dizinler)
- **-ctime -7** (7 günden daha kısa bir süre önce değişikliğe uğramış olan dosya/dizinler)
- **-ctime +7** (7 günden daha uzun bir süre önce değişikliğe uğramış olan dosya/dizinler)
- **find / -name core -exec /bin/rm {} ";"**

find komutu

- **find** komutuyla birlikte kullanılabilen kriterleri çeşitli mantık operatörleriyle birleştirebilirsiniz.

- **-a** : **ve**
- **-o** : **veya**
- **\!** : **değil**

```
find . -name "*.txt" -a -size +1000k
```

Çalışma dizininde (.) ve varsa altındaki dizinlerde .txt uzantılı ve büyüklüğü 1000 Kbyte'dan fazla olan dosyaları listeler.

ps komutu

- Sistem yöneticisinin sıklıkla kullandığı en önemli komutlardan bir tanesidir. Çalışmakta olan processleri (süreç) listeler.

-aux parametresi ile çok sık kullanılır.

ps -aux | grep murat

(Üstteki komut sonrasında sadece murat kullanıcıasına ait süreçler ekranda listelenir.)

ps komutu

ps -aux komutu çıktısı

```
linux:~ # ps -aux
USER      PID %CPU %MEM    VSZ   RSS TTY      STAT START   TIME COMMAND
root         1  0.1  0.0   448    76 ?        S    15:38   0:04  init
root         2  0.0  0.0     0     0 ?        SW   15:38   0:00  [keventd]
root         8  0.0  0.0     0     0 ?        SWN  15:38   0:00  [ksoftirqd_CPU0]
root         9  0.0  0.0     0     0 ?        SW   15:38   0:01  [kswapd]
root        10  0.0  0.0     0     0 ?        SW   15:38   0:00  [bdflush]
root        11  0.0  0.0     0     0 ?        SW   15:38   0:00  [kupdated]
root        12  0.0  0.0     0     0 ?        SW   15:38   0:00  [kinoded]
root        16  0.0  0.0     0     0 ?        SW   15:38   0:00  [mdrecoveryd]
root        19  0.0  0.0     0     0 ?        SW   15:38   0:00  [kreiserfsd]
root        71  0.0  0.0     0     0 ?        SW<  15:38   0:00  [lvm-mpd]
root       257  0.0  0.0     0     0 ?        SW   15:38   0:00  [khubd]
at         274  0.0  0.0  1400   104 ?        S    15:38   0:00  /usr/sbin/atd
root       389  0.0  0.0     0     0 ?        SW   15:38   0:00  [eth0]
root       445  0.0  0.0  1476     4 ?        S    15:38   0:00  /sbin/dhcpd -H -D -N
```

kill komutu

- Çalışmakta olan bir processi sonlandırmak için kullanılır.
- **kill (-sinyal) PID** kullanımı mevcuttur.
  - **kill -9 1125** (1125 nolu processi sonlandırır.)

Dosya Sıkıştırma Yöntemleri

- Zip ile sıkıştırma

- ❑ **zip -r deneme.zip dosyaAdı/dizinAdı**

- Zip dosyasını açmak

- ❑ **unzip deneme.zip**

Dosya Sıkıştırma Yöntemleri

- tar ile gz olarak sıkıştırma
  - ❑ `tar cvzf deneme.tar.gz dosya/dizin`
- tar.gz dosyasını açmak
  - ❑ `tar xvzf deneme.tar.gz`

Dosya Sıkıştırma Yöntemleri

- **tar ile bz2 olarak sıkıştırma**
  - ❑ **tar cvjf deneme.tar.bz2 dosya/dizin**
- **tar.bz2 dosyasını açmak**
  - ❑ **tar xvjf deneme.tar.bz2**

Dosya Sıkıştırma Yöntemleri

- rar ile sıkıştırma (*)

- ❑ **rar a -ap deneme.rar dosya/dizin**

- rar dosyasını açmak (*)

- ❑ **unrar e deneme.rar**

- ❑ **unrar x deneme.rar**